

1. Inleiding

Politiewet 2012

Op grond van de Politiewet 2012 is een onafhankelijke commissie belast met de behandeling van en advisering over klachten, tenzij na behandeling door de klachtbehandelaar in de eerste fase naar tevredenheid van de klager aan diens klacht tegemoet gekomen is. De klachtbehandelaar voert (bemiddelings-)gesprekken en probeert zo te komen tot een voor de klager bevredigende oplossing. De politie heeft de laatste jaren sterk geïnvesteerd in het verbeteren van die informele behandeling van klachten. Dit is in de lijn met andere overheidsinstanties en met de wens van de Nationale ombudsman. Dat heeft ertoe geleid dat het merendeel van de klachten daadwerkelijk in deze eerste fase wordt afgedaan.

Is de klacht niet naar tevredenheid van de klager afgehandeld dan wordt de klacht door een onafhankelijke klachtencommissie behandeld in de tweede fase van de klachtbehandeling.

Relevante regelgeving

- Regeling klachtbehandeling politie (Staatscourant 2012 nr. 26850 24 december 2012) (Ministeriële regeling).
- Uitvoeringsregeling klachtbehandeling politie 2013 (Regeling van de Korpschef 2013)
- Regeling vergoedingen commissies politie 2013 (Regeling van de Korpschef 2013).
- Huishoudelijk Reglement van de voorzitters van de klachtencommissies van de eenheden, tevens Nationale klachtencommissie 2013.
- Regeling tot wijziging van de procedure voor de benoeming van de leden van de klachtencommissie, alsmede enkele technische wijzigingen 2014.

De klachtencommissie Midden-Nederland

De leden en voorzitters van deze Commissie zijn met ingang van 1 januari 2013 door de korpschef benoemd als lid van de Commissie voor de Politieklachten van de Eenheid Midden-Nederland. Uit de Commissie is de heer mr. E.F. Bueno tot voorzitter gekozen. Met ingang van 1 januari 2014 vervult hij deze taak. De heer mr. H.A. Mreijen is met ingang van die datum de plaatsvervangend voorzitter van de Commissie.

Met ingang van 1 december 2014 is bepaald dat de leden van de Commissie voortaan door de Minister van Veiligheid en Justitie, op voordracht van de regioburgemeester en de hoofdofficier van justitie, worden benoemd. De reeds benoemde leden van de Commissie zijn overeenkomstig hun wens – op één uitzondering na – “herbenoemd”.

Samenstelling

In artikel 3 van de Regeling klachtbehandeling politie is opgenomen dat de leden van de Commissie voor de Politieklachten op basis van een open sollicitatieprocedure worden benoemd en ontslagen door de korpschef, op voordracht van de politiechef. In 2015 zijn twee Commissieleden via deze nieuwe sollicitatieprocedure geworven en benoemd. In de komende jaren zal de Commissie, gelet op het dossieraanbod, waarschijnlijk worden ingekrompen van tien naar acht leden.

In 2015 is afscheid genomen van de leden drs. P.T. Reijenga en dr. ir. F.H.M. van de Ven. In dit jaar zijn verwelkomd de leden mr. F. Arichi en M.C.E. Heuvelmans.

Bij de samenstelling van de commissie wordt in ieder geval zorggedragen voor de benodigde juridische deskundigheid, vaardigheden op het gebied van geschillenbeslechting of bemiddeling en kennis van het politiewerk. De leden van de commissie komen uit diverse maatschappelijke geledingen.

De Commissie voor de Politieklachten Midden-Nederland bestond in het jaar 2015 uit de volgende leden:

DISTRICT	FUNCTIE	DHR/MW	TITEL	VOORL	TUSSENVOEGSEL	NAAM	Achtergrond
Utr	voorz.	dhr.	mr.	E.F.		Bueno	Rechterlijke macht
Fle/G&V	plv.voorz.	dhr.	Mr.	H.A.		Mreijen	Openbaar bestuur + Onderwijs
Utr	lid	dhr.	dr.	G.		Mik	Openbaar bestuur
Fle/G&V	lid	dhr.	Mr.	B.W.		Hopperus Buma	Koninklijke Marechaussee + Rechterlijke Macht
Fle/G&V	Lid	dhr.	Dr. Ir.	F.H.M.	Van de	Ven	Onderwijs (exit 1-10-2015)
Utr	lid	dhr.	Drs.	P.T.		Reijenga	Politie (exit 1-6-2015)
Utr	lid	mw.		T.	Van der	Stroom-van Ewijk	Openbaar bestuur
Utr	lid	mw.		C.E.J.		Verhagen	Politie
Fle/G&V	lid	mw.		M.T.		Fraenk	Kwaliteitsmedewerkster gemeente
MDN	lid	mw.	Mr.	E.J.	van	Rijssen	Rechterlijke macht
MDN	lid	mw.	Mr.	F.		Arichi	Ministerie + Rechterlijke macht (per 1-6-2015)
MDN	lid	mw.		M.C.E.		Heuvelmans	Procesregisseur gemeente (per 1-6-2015)
	secretaris	dhr.	Mr.	P.	van	Schuijlenburg	Politie

2. Onafhankelijkheid

De leden van de klachtencommissie zijn onafhankelijk en functioneren zonder last of ruggenspraak (onpartijdig en naar eigen inzicht). De vaste voorzitter en zijn plaatsvervanger bewaken onder meer de onafhankelijkheid van de Commissie. De ambtelijk secretaris is geen lid van de Commissie.

Om de onafhankelijkheid van de Commissie nog meer te waarborgen zijn verder nog de volgende keuzes gemaakt.

- Leden hebben voldoende afstand tot de politie.
- Er nemen in beginsel drie leden deel aan de zitting.
- Leden die aan de zitting deelnemen kennen klager noch beklaagde uit de persoonlijke levenssfeer.

3. Procedure

Het proces van klachtbehandeling begint met de eerste fase. De klachtbehandelaar neemt zo snel mogelijk contact op met de klager om de klacht te bespreken en beoordeelt en analyseert de klacht (**intake**). Gesprekken met de bij een incident betrokken politiemedewerkers worden soms door klachtbehandelaars gevoerd, maar meestal door de chef van die politiemedewerkers. Die chefs zorgen dan ook voor de verslaglegging naar aanleiding van die gesprekken.

Deze gang van zaken kan ertoe leiden dat klachtafhandeling meer gaat leven binnen de politieteams. Leidinggevendenden raken immers meer betrokken bij klachtafhandeling. Aangezien die leidinggevendenden niet altijd ruimte kunnen creëren voor het voeren van gesprekken met hun medewerkers en het opstellen van rapportage, kan deze wijze van klachtafhandeling ook leiden tot overschrijding van de behandeltermijn.

De klachtbehandelaar of een chef van de betrokken politiemedewerker(s) probeert altijd eerst om te bemiddelen tussen klager en de betreffende politiemedewerker(s) (**bemiddeling**).

Als klager niet tevreden is over de bemiddeling of geen bemiddeling wil, wordt de klacht in de tweede fase behandeld. De klachtbehandelaar stelt met dit doel voor ogen een klachtrapport op voor de Commissie. In deze fase worden door de Commissie tijdens een hoorzitting vragen aan zowel de klager als de betrokken politiemedewerkers gesteld. Zij worden – als regel - in elkaars aanwezigheid gehoord. Vervolgens wordt in raadkamer besloten hoe de klachtpunten zullen worden afgedaan in het uit te brengen advies van de Commissie. Het is uiteindelijk aan de politiechef om een oordeel te vellen over de klacht aan de hand van het door de Commissie opgestelde advies. De politiechef kan dat advies in haar beslissing al dan niet geheel of gedeeltelijk overnemen.

Tevens schenkt de Commissie aandacht aan de vraag in hoeverre bepaalde klachten wijzen op structurele tekortkomingen in het functioneren van de politie en aan de mogelijke maatregelen om deze tekortkomingen op te heffen. In dit verband kan de Commissie aanbevelingen doen aan de politiechef om tot verbetering van de dienstverlening aan burgers te komen.

De burgemeester van de gemeente waar deze gedraging heeft plaatsgevonden wordt in de tweede fase, nog voor de hoorzitting is gehouden, in kennis gesteld over de klacht en kan een zienswijze geven op de klacht. In 2015 is 32 keer een burgemeester in de gelegenheid gesteld een zienswijze op de klacht in te dienen. De Commissie ontving in 20 zaken geen enkele reactie van de burgemeester. In 11 zaken heeft de burgemeester een reactie gegeven die echter niet over de inhoud van de klacht ging. Slechts in 1 zaak heeft de burgemeester inhoudelijk op de klacht gereageerd.

De Commissie betreurt dat de burgemeesters in slechts 1 dossier de moeite hebben genomen om inhoudelijk op de klacht te reageren. Te meer nu de regioburgemeesters hebben laten blijken dat zij te weinig invloed zouden hebben op de klachtbehandeling en derhalve eind 2014 zelfs de regelgeving door hun toedoen is gewijzigd.

Vanwege de hoge werkdruk heeft de hoofdofficier van justitie in november 2014 al besloten om uitsluitend nog een zienswijze in te dienen, als sprake is van strafvorderlijke aspecten in de klacht. De secretaris van de Commissie selecteert sinds november 2014 uitsluitend dossiers waarin sprake is van een klacht met strafvorderlijke aspecten en stuurt deze naar de hoofdofficier. In 2015 heeft de hoofdofficier van justitie van het Parket Midden-Nederland 9 dossiers ontvangen. In alle 9 zaken heeft de hoofdofficier een zienswijze uitgebracht.

De politiechef beslist uiteindelijk mede op basis van de bovengenoemde adviezen. Wanneer de politiechef afwijkt van een van deze adviezen moet zij motiveren waarom haar beslissing afwijkt van (een van) de adviezen.

De beslissing op de klachtpunten kan zijn:

Gegrond: klachtpunt is terecht.

Ongegrond: klachtpunt is onterecht.

Deels gegrond: een deel van het geformuleerde klachtpunt is gegrond, een ander deel ongegrond.

Geen oordeel: het is niet mogelijk om een beslissing te nemen op het klachtpunt.

Niet ontvankelijk: klachtpunt voldoet niet aan de wettelijke eisen.

Een enkele keer komt het voor dat een klachtpunt tijdens de hoorzitting van de Commissie wordt ingetrokken.

4. Behandelde zaken door Commissie

- Aantal klachten behandeld
- Aantal zittingen
- Overzicht klachten en wettelijke termijn

District	Utrecht Stad	Utrecht Oost	Utrecht West	Gooi- en Vechtstreek	Flevoland	Totaal Midden-Nederland
Aantal behandelde klachten	4	7	6	8	7	32
Aantal zittingen						12

Termijnoverschrijding	Reden	Aantal totaal	Percentage
	Klager: 25 Politie intern: 4 Complexiteit: 1	30 (van 32)	94 %

Het komt vaak voor dat een klager (en of zijn gemachtigde) niet aanwezig kan (kunnen) zijn op een datum waarop hij (zij) wordt (worden) uitgenodigd. Dan wordt de klager een tweede datum aangeboden. Die datum kan in de verre toekomst liggen, omdat de Commissie hoorzittingen houdt in Utrecht en Almere in de verhouding 2:1. De ervaring heeft geleerd dat klagers uit Utrecht niet naar Almere willen en omgekeerd. De klagers uit Gooi- en Vechtstreek worden wisselend in Almere en Utrecht gehoord.

Het komt eveneens voor dat betrokkenen niet allen kunnen verschijnen tijdens een hoorzitting, omdat andere (dienst)belangen hun aanwezigheid verhinderen. Zij worden dan apart gehoord door de voorzitter in aanwezigheid van de secretaris, of soms de meervoudige kamer met drie leden. In een dergelijke situatie dienen partijen in het bezit te worden gesteld van het verslag dat tijdens de hoorzittingen wordt opgemaakt. Dit uitwisselen van verslagen en de mogelijkheid daarop te reageren, resulteren in flinke vertragingen van de afhandeling van de klacht.

Slechts 32 van de 1087 klachten die de Eenheid Midden-Nederland in 2015 in behandeling heeft genomen, bereikten de Commissie. Dat is 3 procent. Dit aantal is laag. De klachten die de Commissie wel ontvangt zijn vaak bewerkelijk. De Commissie ziet een toename van psychische problematiek die ten grondslag ligt aan het handelen en klagen door klagers. Een langere behandeling van deze 32 klachten - vanaf de datum van ontvangst van de klacht door de klachtenadministratie - dan 14 weken, is gelet op het vorenstaande niet onbegrijpelijk. In 2013 bedroeg de gemiddelde behandeltermijn van dossiers in de tweede fase vanaf de indiening van de klacht 39 weken. In 2014 was de behandeltermijn afgenomen naar 37 weken. In 2015 bedroeg de behandeltermijn 43 weken. Een lichte stijging.

Als een hoorzitting moet worden verdaagd, omdat klager, zijn gemachtigde, of de betrokken politiemedewerker niet present kan zijn, of een strafrechtelijk onderzoek in dezelfde zaak noopt tot aanhouding van de klachtbehandeling, of de eerstvolgende hoorzitting al is volgeboekt, wordt deze vertraging in de afhandeling momenteel niet verwerkt in het berekenen van de behandeltermijn. Als deze vertraging wel zou worden verrekend, zou de overschrijding daarvan minder zijn. Het wachten is op een registratiesysteem waarin deze informatie kan worden bijgehouden.

Aangezien de secretaris van de Klachtencommissie Midden-Nederland in 2015 minder klachtdossiers in behandeling had dan ik voorgaande jaren en de secretarissen van de Klachtencommissie Haaglanden een overvloed aan zaken ontvingen, heeft de secretaris Midden-Nederland in 8 Haagse klachtdossiers het advies geschreven.

5. Adviezen

- Overzicht aantal klachtpunten
- Overzicht aantal gegrond/ongegrond/deels gegrond/niet ontvankelijk/geen oordeel/ingetrokken
- Overzicht aantal aanbevelingen
- Overzicht van aantal door de politiechef overgenomen adviezen of afwijking van adviezen

Overzicht aantal klachtpunten en beslissingen

In onderstaande tabel worden de oordelen per gedraging weergegeven en niet per klacht. Een klacht kan bestaan uit meerdere gedragingen die afzonderlijk beoordeeld worden. De som van het aantal beoordelingen is dus groter dan de som van het aantal behandelde klachten.

Rubriek		Formele afdoening				
Beslissing		Ge-grond	Onge-grond	Niet ont-vankelijk	Deels gegrond	Totalen
Geweld						
	Fysiek		4			4
	Handboeien		2			2
	Wapenstok					
	Pepperspray					
	Diensthond					
	Vuurwapen					
	Subtotaal:		6			6
Bevoegdheden						
	Vrijheidsbeneming		2			2
	Binnentreden	2	4	1		7
	Doorzoeken					
	Inbeslagneming					
	Fouilleren					
	Zaakwaarneming			1	1	2
	Identificatie (conform WID)		2			2
	Verhoor					
	Subtotaal:	2	8	2	1	13
Dienstverlening & Service						
	Bereikbaarheid		1			1
	Niet of te laat komen					
	Aangifte/klacht niet	3	1		1	5
	Informatieverstrekking	3	16			19
	Privacyschending	1	2		2	5
	Persvoorlichting					
	Klachtbehandeling	7	20		3	30
	Subtotaal:					
Politieoptreden						
	Geen/onvoldoende actie	2	6		1	9
	Onjuiste actie	4	18	1	1	24
	Arrestantenbehandeling	2	1			3
	Discriminatie		1			1
	Seksuele intimidatie					
	Bejegening/houding/gedrag	2	12	1	1	16
	Afspraken niet nakomen		1		1	2
	Naam/legitimatie	2	1			3
	Verkeersgedrag					
	Vastleggen/verantwoorden	1	3		1	5
	Deskundigheid					
	Objectiviteit		3		1	4
	Subtotaal:	13	46	2	6	67
	Totalen:	22	80	4	10	116

Aanvullende informatie:

Aantal klachtpunten geen oordeel: 4

Ingetrokken ter zitting: 1

Bemiddeld ter zitting: 0

Totaal aantal klachtpunten: 121

Gemiddeld aantal klachtpunten per klachtdossier: 4.

Hoewel de klachtwet- en regelgeving de afdoening “deels gegrond” inmiddels niet meer kent, is de praktijk weerbarstig gebleken. De Commissie heeft in 2015 in totaal 10 klachtpunten deels gegrond geacht.

Overzicht aanbevelingen van Commissie in 2015

- 1) Klager heeft met twee politiemedewerkers een **gesprek op het politiebureau** gevoerd. Dat gesprek verliep anders dan klager had verwacht. Klager meldt al jaren overlastsituaties rond zijn woning. Hij heeft een conflict met diverse personen in zijn buurt. Hij is van mening dat de politie hem niet helpt de overlast en hinder te beëindigen. De Commissie heeft **aanbevolen** klager excuses aan te bieden voor het niet opnemen van een aangifte van klager tegen politieambtenaren.
- 2) De politie kreeg de **indruk** dat **klager** in zijn woning **softdrugs** aan **minderjarigen verkocht**. De wijkagent heeft op verzoek van de verhuurder van klager twee processen-verbaal van bevindingen opgemaakt en heeft die verstrekt aan de verhuurder. De wijkagent stuurde ook een afschrift van een proces-verbaal van bevindingen van een rechercheur naar de verhuurder. De verhuurder heeft deze drie processen-verbaal gebruikt in een **huisuitzettingsprocedure**. Klager is – via de rechter – daadwerkelijk uit zijn huis gezet. De Commissie heeft **aanbevolen** klager excuses aan te bieden voor het verstrekken van onvolledige informatie over klager aan de verhuurder. In een proces-verbaal was vermeld: “(...) is **gebleken** dat klager softdrugs aan jongeren levert vanuit zijn woning”. De politie zelf had echter geen handel in verdovende middelen waargenomen.
- 3) Klager trapte in zijn auto op het **verkeerde pedaal** en reed de tuin van zijn buren in. Zijn **auto** en een **muurtje** werden zodoende **vernield**. De politie heeft via een **artikel 130 Wegenverkeerswet 1994** procedure klager **aangemeld** bij het **CBR**. Klager was over die aanmelding bij het CBR niet geïnformeerd. De Commissie heeft **aanbevolen** in de toekomst weggebruikers te informeren als zij worden aangemeld bij het CBR.
- 4) Klager wenste uit **principiële redenen niet mee te werken** aan het zogenaamde voorlopige **ademonderzoek** tijdens een grootscheepse **alcoholcontrole**. Hij vroeg de politieambtenaren om een bekeuring voor hem uit te schrijven. De politieambtenaren hielden klager echter aan en brachten hem over naar het **politebureau** waar hij werd **ingesloten**. Klager was tijdens zijn aanhouding **gewond geraakt**. Hij werd in de ophoudkamer bezocht door een **arts**. Die schreef paracetamol en natte kompressen voor. Het politiepersoneel wist niet van het bestaan van **EHBO-dozen** af. De Commissie heeft **aanbevolen** het personeel werkzaam op het betreffende politiebureau te laten zien waar zich op dat bureau EHBO-dozen bevinden en welke inhoud zich in die dozen bevindt.

- 5) Zelfde zaak als 4). De Commissie heeft **aanbevolen** klager excuses aan te bieden voor het hem ten onrechte op grond van artikel 8 Wegenverkeerswet 1994 aanhouden. De Commissie heeft voorts aanbevolen een specifieke bij de alcoholcontrole aanwezige politieambtenaar (extra) te onderrichten over het thema “hoe te handelen als politieambtenaar als een weggebruiker een voorlopige ademtest weigert”. De Commissie heeft voorts aanbevolen in de toekomst geen klachten van klager in behandeling te nemen die verband houden met voornoemde alcoholcontrole.
- 6) De politie kreeg een **melding**. In de **woning van klager** zou **mogelijk al een jaar een vrouw tegen haar zin** worden **vastgehouden**. De melder zou dit gehoord hebben via zijn zoon en diens vriendin. Die hadden het op hun beurt gehoord van iemand die in de buurt van klager woonde. De melder zelf woonde niet bij klager in de buurt. De hulpofficier van justitie nam contact op met de officier van justitie. Laatstgenoemde vond de informatie van de melder onvoldoende om binnen te treden in de woning van klager, die op dat moment op zijn werk was. De politie diende de informatie op te plussen. Twee politieambtenaren gingen ter plaatse. Zij spraken met burens en keken of zij iets bijzonders aan de bewuste woning zagen. Na ontvangst van aanvullende informatie van de twee politieambtenaren ter plaatse, stemden de officier van justitie en de hulpofficier in met **binnentreden** zonder machtiging op grond van artikel 3 Politiewet 2012. De politie trof **niemand in de woning** aan. Er waren geen aanwijzingen dat iemand tegen haar of zijn wil in de woning werd vastgehouden. De Commissie heeft **aanbevolen** klager excuses aan te bieden voor de ten onrechte uitgevoerde instap in zijn woning, de tekortschietende nazorg en de impliciete vergelijking van klager met Marc Dutroux (zoals door één van de betrokken politieambtenaren opgemerkt tijdens de hoorzitting van de Commissie).
- 7) De levenspartner van klager deed **aangifte** tegen hem ter zake **eenvoudige mishandeling**. Volgens klager staan er onwaarheden in het proces-verbaal van aangifte. Een politieambtenaar heeft vervolgens een **zorgmelding** opemaakt die naar **Bureau Jeugdzorg** is gestuurd. Die zorgmelding bevat volgens klager eveneens onjuistheden. Klager vroeg een andere politieambtenaar of in de zorgmelding bepaalde passages waren opgenomen. De politieambtenaar ontkende dat die passages voorkwamen in de tekst. In een later stadium ontving klager die zorgmelding via Bureau Jeugdzorg. De bewuste passages kwamen wel voor in de zorgmelding. Toen klager de politieambtenaar om opheldering wilde vragen, werd hij door deze **niet teruggebeld**. De Commissie heeft **aanbevolen** klager excuses aan te bieden voor het niet zorgvuldig opmaken van de zorgmelding en het niet teruggebeld worden.
- 8) Klager ging gebukt onder **ernstige psychische klachten**. Hij zou beoordeeld worden door de Crisisdienst. Die ging ter plaatse. Klager werd agressief. De Crisisdienst verzocht de meldkamer van de politie om politie ter plaatse te sturen. Dat gebeurde. Uiteindelijk heeft de politie op verzoek van de Crisisdienst klager **naar het politiebureau overgebracht**. Daar is hij **beoordeeld** door de **Crisisdienst**. Die oordeelde dat klager kon worden heengezonden. Klager vond onder andere dat de **schadecoördinator** zijn schadeclaim **niet serieus** in behandeling had genomen. De Commissie heeft **aanbevolen** haar overwegingen over dit klachtpunt (pas geuit tijdens de hoorzitting van de Commissie) onder de aandacht van de betreffende schadecoördinator en dienst leidinggevende te brengen. De Commissie heeft voorts aanbevolen onder brieven waarin aansprakelijkheid door de politie wordt afgewezen een rechtsmiddelenclausule op te nemen, waarin is aangegeven welke weg de indiener van de schadeclaim kan bewandelen om de schadeclaim nogmaals beoordeeld te krijgen.

9) Klager werd op straat aangesproken door politieambtenaren naar aanleiding van een melding over zijn gedrag. Zij vroegen klager naar een identiteitsbewijs. Klager vroeg de ambtenaren naar hun **naam** en **dienstnummer**. Zij wilden slechts hun dienstnummers noemen. De Commissie heeft aanbevolen klager excuses aan te bieden voor het zich door betrokkenen niet legitimeren met hun **politielegitimatiebewijs**, ondanks herhaalde verzoeken daartoe van klager.

10) Klager, een **man** van **midden 40**, gaf een “**dansclinic**” op een middelbare school. Hij kwam zo in **contact** met een **14-jarig meisje**. Hij vroeg haar om hem te “**liken**” op Facebook. Het meisje deed dit. Tussen hen ontstond een **chatsessie**, waarin hij het meisje vroeg foto's van zichzelf naar hem te sturen. Zij had hem desgevraagd verteld “16, nee 17 jaar” te zijn. Hij stelde vragen over haar **seksleven**. Hij wilde weten of zij klaarkwam en hoe zij dit deed.

Hij wilde dat wel een keer zien. Hij wilde haar “snoepje” zien. Hij vroeg het meisje mee te gaan op reis naar het buitenland. Het meisje ging niet op de verzoeken in. De ouders van het meisje ontdekten de chatsessie en lichtten de school in. De ouders meldden de kwestie ook bij de afdeling Zeden van de politie. Aangezien het de **zedenrechercheur** niet lukte om achter de verblijfsgegevens van klager te komen, heeft zij geprobeerd om via de school en de impresario van klager aan die gegevens te komen. Na onderzoek en overleg met haar leidinggevende, oordeelde de politie dat klager zich met zijn gedrag op het randje had begeven, maar dat hij geen strafbaar feit heeft gepleegd. Tot een normstellend gesprek met klager is het nooit gekomen. Klager stelde het te druk te hebben met zijn werk om een gesprek met de zedenrechercheur te voeren. De Commissie heeft opgemerkt dat deze zaak voldoende aanknopingspunten bood om door de coördinator Zeden van de politie voor te laten leggen aan de zedenofficier van justitie. De Commissie heeft derhalve aanbevolen dit advies aan de coördinator Zeden van de politie voor te leggen, opdat deze in soortgelijke zaken in de toekomst de kwestie wel met de zedenofficier bespreekt. De Commissie heeft voorts aanbevolen deze zaak, gelet op de ernst van het gedrag van klager, alsnog ook aan de hoofdofficier van justitie voor te leggen, opdat deze in elk geval kan kennisnemen van deze zaak.

11) Klaagster heeft al jaren **ernstige psychische problemen**. De politie was al vaker bij haar aan de deur geweest. Op zekere dag ontving de politie de melding dat er een **ruzie** gaande was tussen klaagster en haar inwonende meerderjarige zoon. Zij vertelde op het punt te zijn beland dat **zij zichzelf** en **haar zoon iets zou aandoen**. Betrokkenen hielden klaagster niet aan, maar namen haar mee naar het **politiebureau** om haar door de **Crisisdienst** te laten **beoordelen**. De Crisisdienst beoordeelde klaagster en was van mening dat zij niet opgenomen hoefde te worden. De dag erna zou de Crisisdienst contact met klaagster opnemen voor verdere hulpverlening. De Commissie heeft aanbevolen om dekens voorhanden te hebben in politiecellen die als ophoudruimten worden gebruikt. De Commissie heeft voorts aanbevolen om klaagster excuses aan te bieden voor het enkele uren moeten doorbrengen in een te koude ruimte. De Commissie heeft tevens aanbevolen aan de Crisisdienst te laten weten, dat de forse overschrijding van de afgesproken reactietermijn onaanvaardbaar is.

- 12) Een executieve politieambtenaar reed in privétijd, in zijn privéauto, in burgerkleding op de autosnelweg. Hij zag dat een bestuurder van een andere auto **niet handsfree** belde. De politieambtenaar probeerde door middel van een handgebaar duidelijk te maken dat hij moest stoppen met bellen. Vervolgens ontstond tussen beiden een situatie die veel weg had van een **verkeersruzie**. Toen de bellende bestuurder op de afrit in de buurt van een verkeerslicht stond, stapte de politieambtenaar uit de auto en riep hij de andere bestuurder iets toe. De **politieambtenaar legitimeerde zich niet** als zodanig. De politieambtenaar besloot om klager niet enkele bekeuringen te geven voor zijn verkeersgedrag. Hij maakte een **proces-verbaal** op en bracht deze zaak onder de aandacht van een **verkeersspecialist**, die de bestuurder vervolgens via een artikel **130 Wegenverkeerswet 1994** procedure aanmeldde bij het CBR. De bellende automobilist werd vrijgesproken door de rechter. De Commissie heeft **aanbevolen** om de betreffende politieambtenaar nadrukkelijk onder de aandacht te brengen, dat de inzet van politiemedewerkers gericht dient te zijn op de-escalatie en het correct aanspreken van burgers. Betrokkene heeft niet ingezien dat hij op bepaalde momenten had kunnen en zelfs had moeten stoppen met zijn poging om klager aan te spreken op zijn verkeersgedrag. Mede door toedoen van de politieambtenaar is de situatie uit de hand gelopen.
- 13) Klager leeft in **onmin** met allerlei **organisaties**: een notariskantoor, de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie, de politie. Op enig moment is klager naar het notariskantoor gegaan, dat een erfenis van een overleden zuster van klager heeft afgewikkeld. Klager heeft in dat kantoor een medewerker dusdanig behandeld, dat deze **aangifte tegen klager** heeft gedaan ter zake **mishandeling en bedreiging**. Een politieambtenaar heeft klager vervolgens ontboden op het politiebureau met als doel klager aan te houden en te verhoren over het voorval op het notariskantoor. Klager verscheen daadwerkelijk op het politiebureau en werd aangehouden. Klager mocht geen video-opname maken van zijn verhoor. Hij kreeg evenmin een kopie van zijn eigen verklaring mee naar huis. Bovendien had de politieambtenaar – toen deze dacht dat hij klager tijdens een telefoongesprek had “weggedrukt” - tegen een collega uitlatingen over klager gedaan. Klager had die opmerkingen gehoord. De Commissie heeft opgemerkt dat klager in zijn communicatie met de politie de grenzen van het betamelijke ver heeft overschreden. Uit zijn taalgebruik valt een diepgeworteld wantrouwen tegen onder andere de politie af te leiden. Bovendien legt klager een onevenredig groot beslag op de tijd van politiemedewerkers in het algemeen en medewerkers uit de klachtenkolom in het bijzonder. Gelet hierop heeft de Commissie **aanbevolen** geen nieuwe klachten van klager in behandeling te nemen die ook maar enigszins te maken hebben met het onderhavige feitencomplex. De Commissie heeft tevens aanbevolen om klachten die klager in de toekomst indient, die niet zien op dit feitencomplex, evenmin in behandeling te nemen als het taalgebruik van klager wederom de grenzen van het betamelijke overschrijdt en uit die klachten geen leermomenten voor de politie zijn te destilleren.
- 14) Klaagster ontdekte op een avond rond 22.00 uur toen de duisternis al was ingevallen, dat iemand in haar achtertuin stond die met een zaklantaarn scheen. Het bleek niet een inbreker, maar een politieambtenaar te zijn, die handelde in het kader van het “**Donkere dagen offensief**”. De Commissie heeft **aanbevolen** klaagster excuses aan te bieden voor het in het donker zonder haar toestemming rondlopen in haar tuin en het daar schijnen met een zaklamp. De Commissie heeft voorts aanbevolen om de gevolgde werkwijze aan te passen aan, of opnieuw te bezien in het licht van het advies van de Commissie.

15) Klagers waren van mening dat zij door iemand beledigd waren. Zij gingen naar het politiebureau met als doel het doen van aangifte ter zake belediging. Toen zij met een politieambtenaar in een aangiftekamer zaten, kreeg die ambtenaar de indruk dat geen sprake was van een strafbaar feit. Deze ambtenaar raadpleegde een chef. Die was het met de ambtenaar eens. Uiteindelijk werd in BVH een **mutatie** opgenomen over de kwestie. Klagers namen contact op met een juridisch adviseur. Die adviseerde om terug te gaan naar het politiebureau om alsnog een proces-verbaal van aangifte te laten opmaken. Klagers troffen daar dezelfde ambtenaar en chef. Ook deze keer wilden zij **geen proces-verbaal van aangifte opmaken**. Vervolgens hebben klagers de weg van artikel 12 Wetboek van Strafvordering gevolgd. De Commissie heeft **aanbevolen** om klagers excuses aan te bieden voor het door de politie niet opnemen van een aangifte ter zake eenvoudige belediging.

Overzicht afwijkingen oordeel politiechef van advies

De eenheidsleiding heeft alle adviezen van de Commissie gevolgd.

6. Constateringen

Aantal gedragingen 2014

Aantal gedragingen:	121 (uit 32 klachten)
Gegrond:	22 klachtonderdelen (18 %)
Deels gegrond:	10 klachtonderdelen (8 %)
Ongegrond:	80 klachtonderdelen (66 %)
Niet ontvankelijk:	4 klachtonderdelen (3 %)
Geen oordeel mogelijk:	4 klachtonderdelen (3 %)
Ingetrokken ter zitting:	1 klachtonderdelen (1 %)
Bemiddeld ter zitting:	0 klachtonderdelen (0 %)

Soort klachtonderdelen 2015

Er zijn vier hoofdgroepen klachtonderdelen: geweld, bevoegdheden, dienstverlening/service en **politieoptreden**. Laatstgenoemde hoofdgroep scoort het hoogste percentage klachtonderdelen.

Meeste klachtonderdelen in 2015

1 ^e Onjuiste actie:	24
2 ^e Informatieverstreking:	19
3 ^e Bejegening/houding/gedrag:	16
4 ^e Geen/onvoldoende actie:	9
5 ^e Binnentreden:	7

7. Rapporten Nationale ombudsman in 2015 uitgebracht

De secretaris van de Commissie is tevens “contactpersoon Nationale ombudsman” en ontfermt zich derhalve ook over de derde fase van de klachtbehandeling. Als een klager niet tevreden is over het oordeel van de politiechef/het advies van de Commissie, kan deze een verzoek indienen bij de Nationale ombudsman. Laatstgenoemde vraagt dan het klachtdossier op bij de politie en kan vervolgens besluiten een onderzoek in te stellen. Dat onderzoek kan uitmonden in een interventie of een openbaar rapport. De Nationale ombudsman stelt dan vragen aan de politiechef. Deze vragen worden beantwoord door de secretaris.

De Nationale ombudsman heeft in 2015 diverse klachtdossiers bij de politie opgevraagd. Zo heeft de **dansleraar** (zie hierboven casus aanbeveling 10) in niet mis te verstane bewoordingen van de Nationale ombudsman te horen gekregen, dat zijn gedrag niet door de beugel kon en geen onderzoek naar zijn klacht zou worden ingesteld.

In een andere zaak, die handelde over een man die na een **worsteling met een GGZ-medewerker** in een GGZ-instelling was overleden, oordeelde de Nationale ombudsman dat bij gebrek aan familierechercheurs, beter vanaf het begin de wijkagent aanspreekpunt voor de nabestaanden had kunnen zijn, niet de rechercheur die het onderzoek naar de doodsoorzaak van de GGZ-patiënt uitvoerde.

De Klachtencommissie had bovendien beter geen oordeel kunnen geven over de bejegening door de rechercheur.

Namens de politiechef is opgemerkt dat geen aanleiding bestaat om een “plan B” in het leven te roepen voor een situatie die slechts hoogst zelden voorkomt. (In dit geval was geen familierechercheur beschikbaar, omdat tegelijk de MH17-ramp en de aanhouding van de Utrechtse serieverkrachter speelden.)

De voorzitter van de Klachtencommissie heeft schriftelijk aanvullend gemotiveerd, dat de Commissie achter haar conclusie blijft staan, dat niet aannemelijk is geworden dat de rechercheur de nabestaanden onheus heeft bejegend. Dit verzoek van de nabestaanden leidde uiteindelijk niet tot een rapport.

Uiteindelijk heeft de Nationale ombudsman in 2015 in twee zaken die specifiek betrekking hadden op de eenheid Midden-Nederland een rapport uitgebracht.

Rapport 2015/057

Verzoeker heeft gesteld na zijn heenzending uit het APU niet al zijn waardevolle spullen te hebben teruggekregen. Hij heeft gesteld een schade van 500,- euro te hebben geleden. De politie heeft echter gesteld dat verzoeker heeft getekend voor ontvangst van al zijn spullen en heeft daarom aanvankelijk geweigerd om de schade te vergoeden.

Aangezien een groepschef van het APU aanvankelijk – buiten medeweten van de schadecoördinator om – verzoeker uit coulance een bedrag van 250,- euro heeft aangeboden en klager alsnog bonnen heeft weten te overleggen, heeft de politie hem alsnog uit coulance een vergoeding van 250,- euro aangeboden. De Nationale ombudsman vond dit een voldoende gemotiveerde beslissing, maar heeft de politie wel aanbevolen de voorwaarde “finale kwijting” te schrappen. Verzoeker moet zelf kunnen beslissen of hij voor de andere 250,- euro het oordeel van de rechter vraagt. De Nationale ombudsman achtte de **klacht**, dat de **politie ten onrechte de schadeclaim** van verzoeker had **afgewezen gegrond**. De politie heeft niet op een behoorlijke manier op de schadeclaim gereageerd. De politie heeft uiteindelijk daadwerkelijk 250,- euro overgemaakt op de door verzoeker opgegeven bankrekening.

Rapport 2015/186

Verzoekers hebben een verklaring afgelegd in een onderzoek van de sociale recherche over een man die bij een buurvrouw van verzoekers woont. (De buurvrouw is werkzaam bij een andere politie-eenheid dan de eenheid Midden-Nederland.) Deze vriend van de buurvrouw is op de hoogte geraakt van de verklaring van verzoekers. Hij heeft verzoekers **dreigende sms-berichten** gestuurd.

Na melding bij de politie wordt verzoeker klemgereden en bedreigd. Na diverse pogingen hiervan op de dag van de bedreiging om hiervan aangifte te doen, wordt verzoeker weggestuurd bij het politiebureau. Hij dient op een ander bureau aangifte te doen. Maar ook daar heeft men geen tijd. Nog diezelfde nacht worden de twee auto's van verzoekers **in brand gestoken**. Ook is diezelfde nacht geprobeerd de woning van verzoekers in brand te steken, waar zij op dat moment met hun minderjarige kinderen slapen. Die brandstichting mislukte. De vriend van de buurvrouw is daadwerkelijk door de rechter **veroordeeld** in verband met de **brandstichting**.

De Nationale ombudsman is van mening dat de **wijkagent niet juist** heeft **gehandeld** door de buurman niet zelf aan te spreken op zijn dreigementen. De wijkagent had de partner van de man (een politiemedewerkster), aangesproken op het gedrag van haar vriend in de hoop dat zij hem zou aanspreken op zijn gedrag. Het handelen van de wijkagent acht de Nationale ombudsman in **strijd** met het **vereiste van professionaliteit**. Dit klachtpunt wordt **gegrond** geacht.

Dat de politiechef aanvankelijk niet kon achterhalen welke medewerkers verzoeker hadden weggestuurd toen hij aangifte wilde doen, acht de Nationale ombudsman in **strijd** met het **vereiste** van **goede organisatie**. Ook dit klachtpunt wordt **gegrond** geacht.

De politiechef heeft de schadeclaim die verzoekers bij de politie hebben ingediend doorgestuurd naar de verzekeringsmaatschappij van de politie.

8. Bijlage

Bijlage 1: toelichting klachtrubrieken

Bijlage 1

Hoofdrubriek Geweld	Klacht over gebruik van geweld of dreigen met geweld. Gebruik is niet subsidiair en/of niet proportioneel.
<i>Subrubrieken:</i>	<i>Voorbeelden van inhoud klacht:</i>
Fysiek	Slaan met hand of vuist of voorwerp (bijv. portofoon of maglite), duwen, stompen.
Handboeien	In deze situatie mochten handboeien niet worden gebruikt of was gebruik niet nodig; handboeien zijn niet goed aangelegd (bijv. te strak - of niet gelocked).
Wapenstok	In deze situatie mocht de wapenstok niet gebruikt worden of is deze niet goed gebruikt (tegen het hoofd- of te hard geslagen).
Pepperspray	In deze situatie mocht geen pepperspray gebruikt worden of is de pepperspray niet juist toegepast (te korte afstand, te lang gepeperd of tegen groep gebruikt).
Diensthond	In deze situatie mocht geen diensthond worden ingezet of de diensthond is niet goed ingezet (heeft gebeten, voordat de beklaagde was gewaarschuwd).
Vuurwapen	In deze situatie mocht geen vuurwapen gebruikt worden of is het vuurwapen niet correct gebruikt (er was geen aanleiding om te dreigen met het wapen of te schieten).
Hoofdrubriek Bevoegdheden	Klacht over ge(mis)bruik maken van bevoegdheden voor zaken die daar niet voor bedoeld zijn.
<i>Subrubrieken:</i>	<i>Voorbeelden van inhoud klacht:</i>
Vrijheidsbeneming	In deze situatie mocht de beklaagde de klager niet aanhouden, in verzekering stellen of de procedure bij de vrijheidsbeneming is niet correct toegepast (bijv. is de klager niet meegedeeld waarvoor hij aangehouden is).
Binnentreden	Het zonder toestemming van de bewoner binnentreden van een pand dan wel zonder bevel binnentreden van een woning.
Doorzoeken	Het zonder toestemming van de bewoner doorzoeken van een woning dan wel zonder bevel doorzoeken van een woning.
Inbeslagneming	Het in beslag nemen van goederen van klager, terwijl de beklaagde hiervoor geen wettelijk bevoegdheid heeft; niet of te laat de goederen teruggeven.
Fouilleren	Het fouilleren van klager zonder dat beklaagde hiervoor wettelijk bevoegdheid was (er was geen grond aanwezig, waarop gefouilleerd mocht worden of de fouillering had plaats moeten vinden door een vrouwelijk politieambtenaar) of de beklaagde heeft de fouillering niet correct uitgevoerd.
Zaakwaarneming	Bij afwezigheid van de klager is de beklaagde als zaakwaarnemer opgetreden terwijl dat in de gegeven omstandigheid niet nodig was. Beklaagde heeft bijv. een kapot wc-raampje laten vernieuwen op de eerste verdieping van het huis van klager, terwijl deze niet aanwezig was.

Identificatie (conform W.I.D.)	Het vragen om een identificatiebewijs, terwijl daartoe in de gegeven omstandigheden geen aanleiding voor is.
Verhoor	Te lang verhoor; geen ouder of advocaat bij het verhoor aanwezig laten zijn; ongeoorloofde druk uitoefenen bij het verhoor.

Hoofdrubriek Dienstverlening & Service	Klacht over de dienstverlening van de politie en verleende service aan de burger.
<i>Subrubrieken:</i>	<i>Voorbeelden van inhoud klacht:</i>
Bereikbaarheid	Gegevens internet kloppen niet; er wordt niet teruggebeld; van kastje naar muur gestuurd; centrale overbelast
Niet of te laat komen	Ondanks specifieke toezeggingen geen of te laat politieambtenaar ter plaatse (bijv. afspraken door wijkagent/rechercheur/aanrijtijden)
Aangifte / klacht niet opnemen	Aangifte wordt geweigerd (ook aangifte jegens politieambtenaar); te lange wachttijd (bijv. wel aangifte over twee weken) aangifte op afspraak; mondelinge klacht wordt geweigerd/niet op papier gezet
Informatieverstrekking	Geen informatie verstrekt, terwijl hier wel om gevraagd was of dat de beklaagde deze informatie verplicht was zelf te verstrekken (bijv. geen NAW gegevens bij aanrijding verstrekken). Niet zijnde WOB-verzoeken.
Privacyschending	Politie geeft gegevens door aan derden al dan niet netwerkpartners .
Persvoorlichting	Verkeerde gegevens in krant; uitlatingen persvoorlichting; onbevoegd gebruik van foto's; SMS – alert.
Klachtbehandeling	Geen juiste procedure, niet tevreden over klachtbehandelaar, termijnoverschrijding.

Hoofdrubriek Politieoptreden	Klacht over gedragingen die de politieambtenaar individueel of de organisatie betreffen.
<i>Subrubrieken:</i>	<i>Voorbeelden van inhoud klacht:</i>
Geen of onvoldoende actie	Ondanks toezegging geen politie ter plaatse (bijv. overlastsituatie); politie pakt niet door; verkeerd of onvolledig onderzoek .
Onjuiste actie	Politie treedt op als collectief (bijv. voetbalincidenten / verkeerscontroles / preventieve acties).
Arrestantenbehandeling	Onvoldoende gehoor geven op bellen; geen insluitingsprotocol verstrekken; geen medicatie verstrekken; ouders van minderjarigen niet kennisgeven; accommodatieklachten; geen specifieke voeding.
Discriminatie	Op grond van huidskleur, geloofsovertuiging, leeftijd of geslacht iemand anders behandelen/benadelen.
Seksuele intimidatie	Vrouw- of manonvriendelijke opmerkingen maken; ongewenste intimiteiten.
Bejegening/houding/gedrag	Ongepast taalgebruik; tutoyeren; kauwgom kauwen; niet behulpzaam zijn; zonnebril ophouden; roken; geen uitleg geven.
Afspraken niet nakomen	Niet terugbellen; beloftes niet nakomen.
Naam/legitimatie	Niet (desgevraagd) legitimeren en/of naam opgeven .
Verkeersgedrag	Verkeersovertredingen begaan; gevaarlijk rijgedrag.
Vastleggen/verantwoorden	Niet of onvolledig muteren.
Deskundigheid	Ondeskundig optreden (niet op de hoogte van de juiste wetgeving)
Objectiviteit	Partijdig optreden (bijv. bij een burengeschil).